

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 60/18

U Luxembourgju 3. svibnja 2018.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-51/17
OTP Bank Nyrt i OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt protiv Teréz Ilyés i
Emila Kissa

Prema mišljenju nezavisnog odvjetnika E. Tancheva, zakonski propis koji je država članica donijela povodom presude Suda o nepoštenosti ugovornih odredaba zbog njihove nejasnoće može se preispitivati pred sudom

T. Ilyés i E. Kiss sklopili su u veljači 2008. s mađarskom bankom ugovor o kreditu kojim se odobrava zajam denominiran u švicarskim francima (CHF). Prema odredbama ugovora, iako su se mjesečne rate kredita plaćale u mađarskim forintama (HUF), zbroj tih rata obračunavao se na temelju važećeg tečaja između mađarske forinte i švicarskog franka. Usto, korisnici kredita pristali su snositi rizik mogućih promjena u tečaju između ovih dviju valuta.

Zatim je došlo do znatne promjene tečaja na štetu korisnika kredita, što je uzrokovalo veliko povećanje iznosa mjesečnih rata. U svibnju 2013. T. Ilyés i E. Kiss pokrenuli su postupak pred mađarskim sudovima protiv društava OTP Bank i OTP Factoring, kojima su ustupljene tražbine iz predmetnog ugovora o zajmu. Tijekom tog postupka postavilo se pitanje može li se ugovorna odredba u skladu s kojom tečajni rizik snose korisnici kredita smatrati nepoštenom u smislu Direktive o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima¹ te, kao takva, neobvezujućom za korisnike kredita zato što predmetna banka tu ugovornu odredbu nije formulirala na jednostavan i razumljiv način.

Mađarska je u međuvremenu, 2014., donijela zakone kojima se iz ugovora o zajmu u stranoj valuti brišu neke nepoštene ugovorne odredbe, kojima se gotovo svi postojeći dugovi potrošača na temelju ovih ugovora pretvaraju u mađarske forinte te kojima su izvršene druge izmjene sadržaja pravnih odnosa između predmetnih ugovornih stranaka. Tim se zakonima također željelo provesti odluku Kúrije (Vrhovni sud, Mađarska) o neusklađenosti s direktivom nekih ugovornih odredaba iz ugovora o zajmu u stranoj valuti² (ova je odluka donesena zbog presude Suda u predmetu Kásler³). Međutim, i prema novim zakonima tečajni rizik snosi korisnik kredita.

Budući da ugovorne odredbe koje su odraz obaveznih zakonskih ili regulatornih odredaba ne ulaze u područje primjene direktive, Fővárosi Ítéltábla (Regionalni žalbeni sud u Budimpešti, Mađarska) koji odlučuje u predmetu T. Ilyés i E. Kissa zatražio je od Suda da procijeni poštenost nejasne odredbe prema kojoj tečajni rizik snosi korisnik kredita unatoč tome što je valjanost ove odredbe potvrdio mađarski zakonodavac.

U svojem današnjem mišljenju nezavisni odvjetnik E. Tanchev podsjeća da svrhu isključenja odredbi, koje su odraz obaveznih zakonskih ili regulatornih odredaba, iz područja primjene direktive opravdava činjenica da se s pravom može pretpostaviti da je nacionalni zakonodavac uspostavio ravnotežu između prava i obveza predmetnih ugovornih stranaka.

Međutim, ta pretpostavka ne vrijedi u odnosu na zakonodavne mjere kao što su spomenuti zakoni u Mađarskoj, koji su doneseni nakon datuma sklapanja konkretnog ugovora, radi provođenja sudske odluke o neusklađenosti s direktivom. S tim u vezi nezavisni odvjetnik

¹ Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL 1993., L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.)

² Odluka br. 2/2014

³ Presuda od 30. travnja 2014., Kásler (C-26/13) (vidjeti priopćenje za medije br. 66/14).

smatra da je predmetno izuzeće imalo za svrhu osigurati da države članice smiju zadržati na snazi ili donijeti pravila kojima se pruža još veća zaštita od one koja se osigurava zaštitnim odredbama direktive, pri čemu te države ne smiju smanjiti razinu zaštite koja se pruža tim odredbama.

Nezavisni odvjetnik osim toga naglašava da **zakonski propis koji je država članica donijela povodom odluke Suda, prema kojoj nacionalno pravo ili praksa nije u skladu s direktivom, ne može biti isključen od preispitivanja pred sudom** jer bi takvo isključenje bilo protivno odredbama Povelje Europske unije o temeljnim pravima kojima se jamči visoka razina zaštite potrošača i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu.

U tim okolnostima nezavisni odvjetnik predlaže Sudu da odluči da **odredba koja je zakonodavnom intervencijom postala dio ugovora o zajmu u stranoj valuti i kojom se ostavlja na snazi prvotna ugovorna odredba o snošenju tečajnog rizika od strane korisnika kredita nije odraz obaveznih zakonskih ili regulatornih odredaba** u smislu direktive. Slijedom toga, u predmetima u kojima ta odredba u ugovoru nije formulirana na jednostavan i razumljiv način, **nacionalni sud smije ispitati je li to nepoštena odredba koja ne obvezuje potrošača.**

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća nezavisnih odvjetnika je predložiti Sudu, u punoj neovisnosti, pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute pitanje Sudu o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne odlučuje o nacionalnom sporu. Nacionalni sud mora riješiti predmet sukladno odluci Suda. Tom su odlukom jednako vezani i drugi nacionalni sudovi pred kojima bi se moglo pojaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293